

Demonstrasjonsvirksomheter

Demonstrasjonsskoler, demonstrasjonsskulturskoler
og demonstrasjonsbedrifter 2006 – 2008

Innhold

Barneskoler	
Ness oppvekstsenter	6
Vigra skule	8
Ungdomsskoler	
Tromstun ungdomsskule	10
Øyer Ungdomsskole	12
Videregående skoler	
Jessheim videregående skole	14
Ullern videregående skole	16
Demonstrasjonskulturskoler	
Karvik kulturskole	18
Trondheim kommunale musikk- og kulturskole	20
Demonstrasjonsbedrifter	
Trox Auranor a/s	22
Brunvoll AS	24
Byggmester Grande AS	26
Norautron as	28

Forord

Demonstrasjonsskoler, demonstrasjonskulturskoler og demonstrasjonsbedrifter er virksomheter som har arbeidet systematisk for å fremme kvalitet i opplæringen. Gjennom demonstrasjonsordningen skal disse enhetene bidra med sine erfaringer overfor andre opplæringsinstitusjoner gjennom ulike arbeidsformer.

Demonstrasjonsenhetene skal bidra til kompetanseutvikling i grunnopplæringen, og de kan brukes som besøks- eller hospiteringssteder for skoleledere og opplæringsansvarlige som deltar i etter- og videreutdanning.

Demonstrasjonsvirksomheter kan også fungere som praksissteder for studenter i lærerutdanningen. I tillegg vil alle ha anledning til å studere gode eksempler gjennom de utvalgte enhetene.

Våren 2006 ble seks nye skoler, to kulturskoler og fire bedrifter valgt ut av to juryer.

Denne publikasjonen inneholder en presentasjon av de nye demonstrasjonsskolene og viser hvilke områder de kan demonstrere lokalt utviklingsarbeid på.

Utdanningsdirektoratet håper denne publikasjonen vil synliggjøre gode eksempler, bidra til utveksling av erfaringer og inspirere til diskusjoner om læring, læringsstrategier og om organisering av opplæringen.

Det er for 2006-2007 16 aktive demonstrasjonsskoler, to demonstrasjonskulturskoler og åtte bedrifter. Sammen med tidligere demonstrasjonsskoler er det i alt 60 skoler og 21 bedrifter som er eller har vært med i ordningen.

Oslo, november 2006

Ness oppvekstsenter

Ness oppvekstsenter

Lysthaugen
7650 Verdal
Tlf.: 74 04 35 60
Faks: 74 04 35 61
ness.oppvekstsenter@
verdal.kommune.no
www.ness-oppvekstsenter.net
og www.vinne.g-skole.no

Rektor: Tore Laksholm

Ness oppvekstsenter utmerker seg gjennom helhetlig og strategisk planlegging for å skape "den gode oppvekst" for barna i bygda. Skolen er banebrytende på "nye læringsrom". GSPR, gården som pedagogisk ressurs, er utvikla til å bli en meget spennende læringsarena. Dette er en arena som gir store muligheter for tilpasset opplæring og meningsfull læring. Skolen har gjennom flere år vært "Grønn flaggskole", og viser et stort engasjement i forhold til miljøtenking og bærekraftig utvikling.

Entreprenørskap som arbeidsform er utvikla over tid og er en viktig del av tilbudet for elevene. Tilpasset opplæring knytta til elevens arbeidsplaner, der elevene er aktivt med i planlegging, gjennomføring og evaluering, er også et viktig bidrag i arbeidet med Kunnskapsløftet.

Helse og miljø er viktige faktorer i arbeidet, og er meget godt ivaretatt ved oppvekstsenteret. Helhetlig og strategisk ledelse er en betingelse for utviklinga ved skolen.

Bakgrunn

Ness oppvekstsenter ligger i Verdal kommune i Nord-Trøndelag fylke. Ness skole ble grunnlagt i 1899. Barnehagen og skolen har vært samlokalisert siden 1987 og har fra 1997 vært organisert som oppvekstsenter. I dag har skolen 67 elever, barnehagen har 26 unger, og 15 elever bruker SFO. Vi er totalt 25 ansatte som driver oppvekstsenteret til daglig.

Vi har god plass både inne og ute. Småtrinnet og SFO bruker gammelskolen, og administrasjonen, mellomtrinnet og barnehagen holder til i nyskolen. Ute har vi lekeplasser, fotballbane, håndballbane, sykkelløype, lysthus og gapahuk. I tillegg bruker vi nærmiljøet mye til turer og undervisning.

Oppvekstsenteret ligger ca. 10 km fra kommunesenteret Verdalsøra. Rundt oss har vi flott natur, rikt kulturlandskap, variert næringsliv og

et vell av historiske minnesmerker.

Vi liker å profilere oss som nærmiljøets kulturhus hvor vi driver offentlig virksomhet (skole, SFO og barnehage) en del av døgnet. Oppvekstsenteret skal også være et naturlig utgangspunkt for kulturaktiviteter i Nessbygda.

Pedagogisk plattform

Mål:

- Skolen skal arbeide etter mål og retningslinjer gitt i sentrale og kommunale planer.
- Skolen skal sammen med elever og foreldre utvikle individuelle læreplaner for alle elevene.
- Skolen skal arbeide mot mål som er preget av læring gjennom opplevelser – miljøbevissthet – ansvarlighet – tilhørighet – trivsel – medvirkning – samhold – positive holdninger og verdier i et mobbefritt miljø

Sentralt i organiseringa av elevene ligger prinsippet om aldersblanda grupper. Vi har ei grunnorganisering av elevene i småtrinn (1-4) og mellomtrinn (5-7). På trinnet er elevene organisert i aldersblanda basisgrupper med en kontaktlærer for hver gruppe. Målet er å gi elevene best mulig tilpassa opplæring. Som symbol for oppvekstsenteret har vi valgt kvernkaillen –

Kvernkaillen beskriver samspillet mellom de ulike lokale aktørene og den gjensidige avhengigheten og innsatsen som må til i utviklinga av et helhetlig og godt oppvekstmiljø. Hvis alle gir av seg selv inn i dette samspillet, gir det ny kraft og energi, og KVERNKAILLEN går.....og går.....og går..... og.....!!!!

Vektlagte områder som demonstrasjonsskole

Nærområdet som læringsrom

Barn og unge har behov for røtter i et lokalsamfunn. Derfor er det viktig at elevene utvikler kunnskap om og har gode opplevelser fra lokal natur, lokal kultur og lokalt næringsliv.

Uteskole: Barnehagen har en egen lavvo som de bruker flere ganger i uka. Vi har en fast utedag i uka for småtrinnet. Uteskole gir oss muligheter for leikprega læring om naturen rundt oss. I tillegg er det naturlig å bruke nærområdet i forbindelse med fag- og temaundervisning på mellomtrinnet.

Gården som pedagogisk ressurs: 3./4. årstrinn bruker gården som læringsarena hver onsdag. Vi har en samarbeidsavtale med gårdbrukeren på Ness Østre hvor han sammen med en lærer fra skolen er ansvarlig for opplegg og gjennomføring. Gjennom praktiske oppgaver lærer elevene å anvende kunnskap fra mange fag.

Elevbedrifter: Siden 1995 har vi hatt mange elevbedrifter. Arbeidet med elevbedrift gir elevene god trening i samarbeid og praktisk anvendelse av fag. Ei av elevbedriftene som ble starta i 1995, "Full Fræs", har levd videre som ei egen skolebedrift.

Lokal historie: I vårt nærområde har vi minnesmerker som gravhauger, spor etter karoliner-

nes angrep og minnestøtta etter Verdalsraset. Dessuten er veien kort til Stiklestad og de tilbud og muligheter dette gir. Vi gir elevene våre ei god lokalhistorisk forankring.

Kost og helse: Oppvekstsenteret ligger nær et flott turterreng med elv, skog og fjell. Gjennom aktiv bruk av nærområdet setter vi fokus på fysisk fostring, sunt kosthold og god helse.

Organisering og undervisning: Barnehagen, SFO og skolen er organisert som oppvekstsenter hvor samarbeid om ungene på tvers er sentralt.

Elevmedvirkning: På småtrinnet velger elevene lærestoff i samarbeid med sin kontaktlærer. På mellomtrinnet velger elevene lærestoff og arbeidsmåte til sin arbeidsplan ut fra de lokale læreplanene. Elevene har regelmessige elevsamtaler med sin kontaktlærer for veiledning, vurdering, motivasjon, støtte og for å gjøre avtaler.

Stasjonsundervisning: Dette er en populær undervisningsform. Den gjør det enkelt å drive tilpassa opplæring og å variere oppgaver og innhold i lærestoffet. Undervisningsformen fremmer god konsentrasjon.

Andre aktiviteter

Kulturplan: Oppvekstsenteret har en treårig, rullerende kulturplan. Vi skal hvert år gjennomføre et større kulturprosjekt i samarbeid med Ness Kulturforum. Skoleåret 2006-2007 er teaterår.

Tallbacken skola: Vi har fast samarbeid med en svensk Freinetskole.

Grønt flagg: Vi var tidlig ute med Grønt flagg-sertifisering og systematisk miljøarbeid.

Ness Kulturforum: Dette er et samarbeidsforum for alle lag og foreninger i lokalsamfunnet samt oppvekstsenteret og foreldreutvalget.

Besøk og kurs

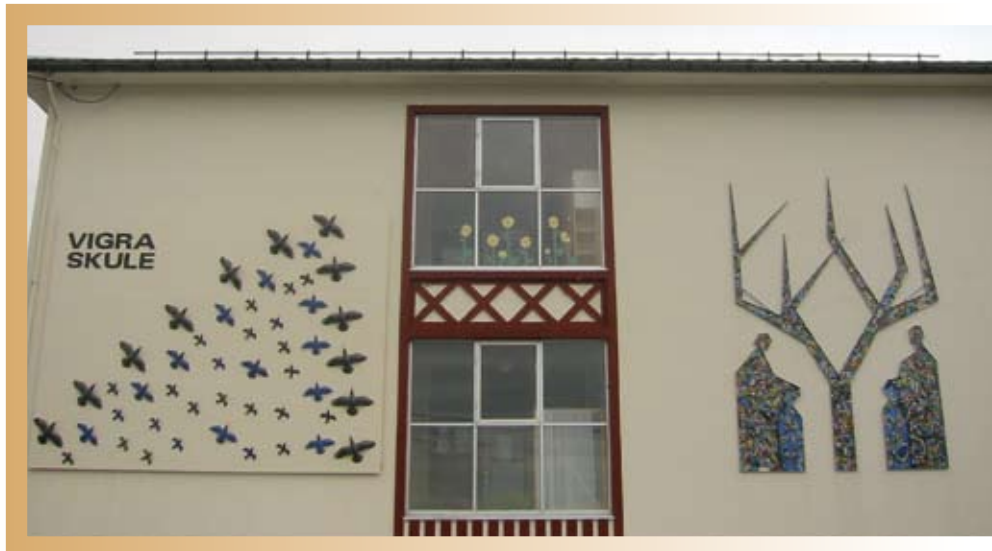
Ness oppvekstsenter har lang erfaring med å legge til rette for besøk fra andre. Kurstilbudet vårt finnes på hjemmesida vår og i en brosjyre. Vi kan også stille oss til rådighet for kurs ved andre skoler/kommunale kursdager e.l. Vi vil ønske alle velkommen hit til oss!

Vigra skule

Vigra skule
6040 Vigra
Tlf.: 70 18 81 82
Faks: 70 18 81 84
tuli@giske.kommune.no
www.vigra.gs.mr.no

Rektor: Turid Støbbakk Lillebø

Vigra skule bærer preg av å være en lærende organisasjon. De evner å bruke kartlegging og dokumentasjon på en strukturert måte, og de starter gode læringsprosesser på organisasjonsnivå. Stort engasjement i utviklingsarbeidet gjennom mange år har gitt resultater ved skolen. Det er et høyt læringstrykk kombinert med et godt læringsmiljø. Tilpasset opplæring er godt ivaretatt, og særlig er dette godt synlig gjennom systematisk lese- og skriveopplæring. Organisering av språkverksted er spennende og gir tydeligvis gode resultater.

Skolen er sterke på IKT-bruk i fag. De har tatt i bruk elektroniske tavler og integrert dette i elevenes arbeid.

Planarbeidet er spennende, der sammenhengen mellom læringsmål, valg av vanskelighetsgrad og læringsstiler er tydelig, og gir den enkelte elev muligheter til mestring. Skolen inkluderer foreldrene som en viktig ressurs i utviklingsarbeidet.

Bakgrunn

”VI FLYG SAMAN ” heiter visjonen vår, utarbeidd av tilsette, elevar og foreldra ved skulen. Visjonen er manifestert i ein grågåsflokk som flyg høgt og i flokk – symbolbruken viser til at små og store skal hjelpe kvarandre i læringsarbeidet, og retninga viser ein skule som tek mål av seg til å reise langt. Verdier som solidaritet og samarbeid – ein for alle og alle for ein – er aspekt vi har lagt vekt på i visjonen vår. Det at vi er ein comeniussskule med samarbeidspartnarar i tre europeiske land, gir oss ekstra oppdrift i flukta vår!

Visjonen kviler på fire ”søylar” som er konkretisert i underpunkt og konkrete tiltak:

- Læring
- Trivsel
- Gjensidig respekt
- Eit godt heim-skule-samarbeid

Alle elevane kjenner visjonen vår – du finn han konkretisert inne og ute. Bygda og kommunen er stolte over arbeidet vårt – og det gir ekstra inspirasjon og glede i det daglege arbeidet.

Vektlagde område som demonstrasjonsskule

- Lese- og skriveopplæringa frå 1.-4. steg: Vigra skule nyttar seg av Arne Trageton sine teoriar om å skrive seg til lesing, kombinert med den tilpassinga som ligg i dagleg bruk av språkverkstad etter Jørgen Frost sin modell. Vi nyttar data og digital tavle i stor grad på 1.-4. steg.
- Tilpassa opplæring for alle elevar – arbeidsplanar med differenserte læringsmål, ulik vanskegrad og fokus på læringsstilar/strategiar. I tillegg har kvar elev ”Min øvingsplan” med fokus på basisfaga norsk, matematikk og engelsk. Denne

planen byggjer på elev-lærar-samtale, og foreldra er med og forpliktar seg til å følgje opp heime.

- Språkverkstaden (primært for 1.-4. steg) som ein av dei beste tilpassingsarenaer vi har ved Vigra skule. Dei sentrale satsingsområda lytte, tale, skrive og lese endar opp i ein læresamtale der elevane får presentere kva dei har lært. Språkverkstaden har seks ulike stasjonar der elevane får differensierte oppgåver. Motivasjonen er på topp når elevane får arbeide her!
- Lesekurs på mellomtrinnet.
- Matematikk-kurs for elevar på 5.-7. steg.
- Bruk av IKT i læringsarbeidet for heile barnetrinnet, og bruk av digitale tavler.
- Måling av læringsutbyttet i norsk og matematikk.
- Dokumentasjon av tilpassa opplæring.

Tromstun ungdomsskole

TROMS

Tromstun ungdomsskole

Evjenveien 11B
9024 Tomasjord
Tlf.: 77 63 97 07
Faks: 77 63 97 81

Marianne.mo@tromso.kommune.no
svein.e.andreassen@tromso.kommune.no
www.tromstun.tromsokolen.no

Rektor: Marianne Mo

JURYENS BEGRUNNELSE

Tromstun ungdomsskole viser kreativitet og nytenking og har gode eksempler på helhetstenking og sammenhenger i sin planlegging. Læreplanarbeidet ved skolen har kommet godt i gang. Skolen har evnet å se helhetlig på grunnleggende ferdigheter, læringsplakaten og nye læreplaner. Skolen ser muligheter og er utviklingsorientert. De har flere gode løsninger for elever som krever ekstra tilpasset opplæring.

Nærmiljøet og alternative læringsarenaer tas aktivt i bruk. Skolen har lange tradisjoner med et aktivt friluftsliv, og de vektlegger fysisk aktivitet og sunt kosthold. Gjennom deltakelse i Lærende nettverk og praksis ved egen skole har Tromstun kommet langt i å anvende IKT pedagogisk.

Skolen er utadrettet og har mange samarbeidspartnere. Foreldrene er en viktig ressurs for skolen.

Bakgrunn

Tromstun skole er en 4-parallellers ungdomsskole. Skolen ligger i Tromsdalen med nærhet til idrettsanlegg og et rikt naturområde. Tromstun setter fokus på den flerkulturelle skolen, og har en innføringsklasse for minoritetsspråklige elever. Vi tar imot alle utenlandske elever i ungdomstrinnsalder som flytter til Tromsø. Her går de 1 til 2 år for å lære norsk. Til sammen har vi over 20 forskjellige nasjonaliteter representert ved vår skole.

Pedagogisk plattform

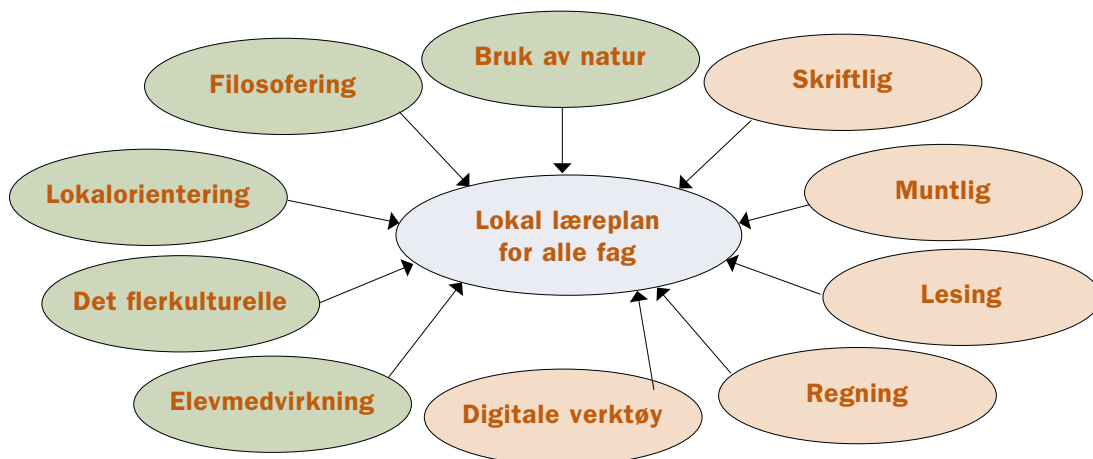
Etter innføringen av L97 har skolen arbeidet med vektning, konkretisering og samordning av hovedmomentene i læreplanen. Elektronisk verktøy ble benyttet slik at resultatene av arbeidet ble lagret som emneplaner i et elektronisk arkiv under fag/år/emne. Dette gjør at vi kan utnytte de vurderingskriteriene og konkretiseringspunktene som vi utarbeidet da. Vi

ser dette som et verktøy for organisasjonslæring ved at systematisk lagrede erfaringer blir tilgjengelige for andre. Ved utviklingen av det elektroniske arkivet ble det benyttet et databaseverktøy, slik at det er lett å se sammenhenger mellom de ulike elementene i arkivet.

Innenfor Kunnskapsløftet har vi arbeidet med kompetansemålene og har utarbeidet detaljerte læreplaner. Det lages emneplanhefter for elevene, som regel for seks uker. Det er lagt inn vurderingskriterier i alle fagemnene. Dette er et verdifullt instrument for skole-hjem-samarbeidet. Foresatte kan følge med i hvor stor grad eleven har oppnådd kompetansemålene. Emneplanssystemet egner seg også utmerket i relasjon til tilpasset opplæring.

I det lokale læreplanarbeidet er læreplanens fem grunnleggende ferdigheter likestilt med

skolens fem satsingsområder. Disse 10 er bakt inn i de ulike læreplanene som tilnæringsmåter og danner en redskapskasse.

Vi velger det redskapet/den tilnærmingen som egner seg best til kompetansemålet og med tilhørende konkretiseringspunkter. Vi har ikke oppgitt mål for redskapene, men bruken av de ulike redskapene gir kompetanse. Vi har slik forankret de grunnleggende ferdighetene i den lokale læreplanen. Dette sikrer at alle elevene får den opplæringen som de sentrale læreplanene forutsetter.

Skolen har en "kokebok" for fysisk aktivitet og måltider. Den består av tre punkter med underpunkter:

- 1. I friluftsliv
  - a obligatoriske temaer på alle trinn
  - b tilvalgsfag
- 2. I teorifagene
  - a implementering i fag
  - b elevbedrift
- 3. I pauser (lavterskelaktiviteter ledet av elever)

I treårsløpet har samtlige elever minst fire overnattinger i fjellet. Elever som fordyper seg i friluftsliv i programfag til valg, utvikles til våre "eksperter" på området, og er ressurser for de øvrige elevene ved våre obligatoriske turer.

For implementering i fag benyttes tilnæringsmåten "bruk av natur". For elevbedrift benyttes "Skauen elevbedrift". Dette er et praktisk undervisningsopplegg for elever med særskilte behov. Her blir fysisk krevende kroppsarbeid integrert med fagteori i den individuelle opplæringsplanen.

For lavterskeltilbudet benyttes "YoungMentors-prosjektet" (ungt lederskap), som nå er innarbeidet i skolen. 10 elever får etter søknad og intervju tilbud om skolering innen ledelse. De unge lederne får praksis gjennom å lede fysiske lavterskelaktiviteter for skolens øvrige elever. De får også oppdrag fra skolens samarbeidspartnere. Vi oppnår en vinn/vinn-situasjon der de unge lederne utdannes, samtidig som de bidrar til mer fysisk aktivitet hos andre elever. Vi tar sikte på å innlemme dette prosjektet i skolens handlingsplan mot mobbing.

Sammen med Tine Meieri har skolen etablert en elevkantine som daglig selger lunsj i tråd med Sosial- og helsedirektoratets retningslinjer for skolemåltid. Kantina driftes av elever som en elevbedrift. Entreprenørskap drives også i samarbeid med Tromsø Idrettsråd, Troms idrettskrets og Troms Kraft, sistnevnte som mangeårig partnerskapsbedrift og inspirator.

Sentralt i vårt arbeid med prosjektene er fleksibel og effektiv ressursbruk, fleksible personalordninger, frigjøring av tid til utviklingsarbeid, utadretta virksomhet og ressurskobling med samarbeidspartnere. Dette har befestet seg i vår organisasjonskultur.

I korte trekk ønsker vi som demonstrasjonsskole å vise fram lokalt læreplanarbeid med Kunnskapsløftet, organisasjonslæring, fysisk aktivitet og måltider i skolen, samt ressursutnyttelse.

Øyer ungdomsskole

OPPLAND

Øyer ungdomsskole

2636 Øyer

Tlf.: 61 27 55 00

Faks: 61 27 55 10

Stein.erik.uhlen@oyer.kommune.no

www.oyer.gs.ol.no

Rektor: Stein Erik Uhlen

Øyer ungdomsskole viser stor pedagogisk kreativitet og nytenking på områder som får direkte betydning for et positivt skolemiljø. De evner å holde fokus på sterke sider hos elevene. Skolen har utviklet en systematikk og helhetlig tenking som gjør at alle elever blir sett, både i forhold til psykisk helse og faglig utvikling.

Skolen har sterk grad av elevmedvirkning. Ukentlige elevsamtaler gjennomføres med den enkelte elev, der elevene er delaktige i planlegging, gjennomføring og vurdering av egen læring. Prosjektet "Styrk sterke sider" er ei spennende vinkling i tilpasset opplæring.

Yrkes- og utdanningsveiledning er satt i system ved skolen. Øyer ungdomsskole er i forkant av nye læreplaner og er godt rustet til å ta planene i bruk og til å gi dem et lokalt tilsnitt til høsten. Forutsetningen for resultatene som er oppnådd, avhenger i stor grad av en dyktig og tydelig ledelse. Skolen har utviklet et stort og godt nettverk, og er flinke til å bruke ressurspersoner, eksterne og interne. De er langt framme i bruk av IKT som en grunnleggende ferdighet.

JURYENS BEGRUNNELSE

Bakgrunn

Øyer ungdomsskole ligger i Øyer kommune ca. 15 km nord for Lillehammer. Vi har fine uteområder, og Hafjell alpinanlegg er vår nærmeste nabo. Vi er den eneste ungdomsskolen i kommunen. Skolen ble ferdig utbygd og renoverert i 2003.

Skolen har i alt 238 elever. Det pedagogiske personalet på 30 personer er fordelt på tre team, ett for hvert årskull. Vi har en gjennomarbeidet trinnorganisering, men vi er også bevisste på å skape fellesskap for hele skolen både for elever og personalet.

Pedagogisk plattform

Samarbeid, selvstendighet, medvirkning, engasjement, ansvarlighet og respekt er sentrale verdier i Øyer ungdomsskoles pedagogiske plattform. Vi legger vekt på

- et aktivt lærings- og kunnskapssyn
- at elevene utvikler handlingskompetanse for nåtid og framtid
- at skolens organisering er fleksibel og tilpasset læreplanens behov
- at kontinuerlig vurderingsarbeid og refleksjon ligger til grunn for læringen

Øyer ungdomsskole har gjennom flere år arbeidet bevisst med pedagogisk utviklingsarbeid og lagt et solid grunnlag for sine prioriteringer og kvaliteter. Vi har lagt mye vekt på å sette eleven i sentrum, ta han/henne på alvor og lage en skolehverdag som både er spennende, trygg og tilpasset den enkelte elev.

Vektlagte områder som demonstrasjonsskole

Styrk sterke sider - prosjekt om resiliens

Øyer ungdomsskole har fokus på psykisk helse og forebygging av psykiske problemer. Vi legger vekt på å styrke ungdommenes sterke sider og å utvikle evnen til mestring. Vi har tett kontakt og oppfølging av alle elever. Som en del av arbeidet har vi tverretattlig samarbeid rundt aktuelle ungdommer.

- Lærerne har ukentlige veiledningssamtaler med alle skolens elever.
- Månedlige BUT-møter ved ungdomsskolen, der medlemmene i kommunens BUT-team og representanter fra ungdomsskolen følger opp enkeltelever.
- Tverretattlige handlingsplaner og tiltak for enkeltelever.
- Åpen skole, frivillig tilbud for alle skolens elever to timer etter skoletid mandager og onsdager, med matservering, leksehjelp og ulike aktiviteter.
- Trygg oppvekst for 8. og 9. trinn, samtalegrupper, rusforebyggende program.
- Tett kontakt mellom skole og hjem.
- Spørreskjema til elevene.

Fleksibel organisering

Øyer ungdomsskole legger vekt på at skolens organisering er fleksibel og tilpassa læreplanen og den enkelte elevs behov.

- Grønne timer. Seks uketimer på hvert trinn brukes til tverrfaglige tema- og prosjektarbeid, styrking av fag, oppfølging av enkeltelever, veiledningssamtaler og til elevenes arbeid med egen arbeidsplan.
- Felles årsplan for trinnene: Skolen utarbeider felles årsplaner for hvert trinn.
- God ressursutnyttning: Skolen utnytter lærerne fleksibelt ut fra behov i undervisningssituasjoner og kunnskaper/ferdigheter hos den enkelte.
- Trinnorganisering.
- Periodisering i fag, med skifte av timeplaner.
- Fysak.

Elevmedvirkning

Øyer ungdomsskole legger vekt på at elevene skal være aktive deltakere, ha innflytelse på egen undervisning, oppleve mestring og ta ansvar for egen læring og skolehverdag.

- I fagutvalget samarbeider lærere og et utvalg elever om å planlegge tverrfaglige tema, prosjekter eller aktiviteter innen et fag. Alle elevene skal hvert år delta i minst ett fagutvalg.
- Hver elev har en veiledningssamtale med en lærer hver uke. Skolen har en felles ramme for hvordan veiledningssamtalene skal være, og den tilpasses den enkelte elev. Det føres loggbok.
- Arbeidsplaner tilpasses den enkelte elev etter individuelle behov.
- Skolen arbeider systematisk med elevrespons fra 8. trinn.
- Åpen skole.
- Elevråd.

Tilpassa opplæring

Skolen har i flere år hatt utviklingsarbeid om tilpassa opplæring. Vi har bl.a. hatt et systematisk kompetansehevingarbeid i kollegiet. Arbeid med læringsstiler for elevene, bl.a. med kartlegging og oppfølging.

- Sosial kompetanse: Vi bruker ulike tiltak som gir elevene økt sosial kompetanse. Noen er felles for hele skolen, mens andre skjer trinnvis eller klassevis. Dans brukes bevisst for å gjøre elevene trygge på hverandre og skape fellesopplevelser.
- Systematisk samarbeidslæring.

Yrkes- og utdanningsveiledningen

Øyer ungdomsskole fikk Oppland fylkes opplæringspris i 2000 og ble bonussskole i 2002 for vårt arbeid innen yrkes- og utdanningsveiledning. Vi har bl.a. utarbeidet en treårig plan for skolens arbeid. Ved å systematisere tiltak og integrere dem i undervisningen gir vi elevene et godt grunnlag for å gjøre sine egne bevisste valg inn i videregående opplæring. Vi har tett samarbeid med bl.a. næringslivet. Skolen er brukt av Utdanningsdirektoratet innen internasjonalt samarbeid. Det gjelder OECD og Academia-utveksling for rådgivere fra seks forskjellige land.

Jessheim videregående skole

AKERSHUS

Jessheim videregående skole

Postboks F, 2051 Jessheim
Ringvegen 50
2050 Jessheim
Tlf.: 63 92 78 00
Faks: 63 92 77 60
post@jessheim.vgs.no
www.jessheim.vgs.no

Rektor: John Arve Eide

Skolen utmerker seg i forhold til arbeidet med Kunnskapsløftet og de nye læreplanene. Jessheim videregående skole har over tid etablert et systematisk og godt samarbeid med grunnskoler i nærmiljøet og lokalt næringsliv.

Skolen har i flere år satt fokus på viktigheten av en helhetlig opplæring i det 13-årige løp. Dette er en stor skole med en sammensatt elevgruppe, og den kan vise til gode resultater gjennom ulike differensieringsprosjekter.

Juryen legger også merke til at elevene på skolen får mulighet til å velge vurderingsformer – også når det gjelder eksamen.

JURYENS BEGRUNNELSE

Bakgrunn

Jessheim videregående skole ligger i Ullensaker kommune på Øvre Romerike i Akershus. Regionen er i sterk utvikling med et mangfoldig kulturliv, aktivt næringsliv og vekst i antall innbyggere. Skolen ble bygd i 1972.

Skolen har 1045 elever som kommer fra hele Romerike. Vi tilbyr opplæring innen følgende utdanningsprogrammer: bygg- og anleggsteknikk, teknikk og industriell produksjon, design og håndverk, elektrofag, helse- og sosialfag, service og samferdsel, musikk, dans og drama, studiespesialisering, og studiespesialisering formgivningsfag. Skolen har også en egen avdeling for spesielt tilrettelagt opplæring, og den har opplæringsansvaret på Ullersmo fengsel og for voksenopplæringen. I tillegg har skolen på vegne av regionen et senter for karriereveiledning, et servicesenter for voksenopplæring, og den er koordinator for opplæring av ungdommer innen barnevernet.

Skolen har på vegne av Akershus fylkeskommune ansvar for å videreføre satsingen på samarbeidslæring.

Pedagogisk plattform

Jessheim videregående skole – en skole der læring skjer på ulike arenaer ved bruk av varierte læringsmetoder og godt samarbeid.

Dette gjør skolen gjennom

- kontinuerlig pedagogisk utviklingsarbeid
- nært samarbeid med det lokale næringsliv og kommuner
- å samarbeide med ungdomsskoler om et helhetlig 13-årig opplæringsløp
- å samarbeide med høyskoler og universiteter
- å benytte mange ulike metoder i opplæringen
- å tilby et bredt spekter av studieretningsfag/programfag til valg
- å delta i internasjonaliseringssjaker

- å tilrettelegge skoledagen for aktive idrettsutøvere

Jessheim videregående skole – veien videre.

Vektlagte områder som demonstrasjonsskole

Organisering av skolen

Skolen har arbeidet aktivt med ledelse og organisasjonsutvikling. Målet har vært å styrke ledelsen på alle nivåer. Flere ledere har fordelt ansvaret for klasser og lærere mellom seg. Skolens ledere er ukentlig ute i klasserom og verksteder og følger læringsprosessen. Ved innføring av Kunnskapsløftet vektlegger vi spesielt kontaktlærerrollen, og vi har utarbeidet en egen beskrivelse og oppfølging av denne funksjonen.

Det er to bærebjelker i vår ledelsesfilosofi: analysekompetanse og prosessledelse.

Implementering av Kunnskapsløftet

Jessheim videregående skole har vært pådriver i sin region i arbeidet med å innføre Kunnskapsløftet. Vi har laget en felles kompetanseplan for skolene på Øvre Romerike. Skolen har i samarbeid med Høgskolen i Akershus utviklet et kompetansegivende kurs i læreplananvendelse for yrkesfaglige utdanningsprogrammer. Skolen har jevnlig og systematisk oppdatert eget personale på innhold og organisering av Kunnskapsløftet.

Samarbeid med ungdomsskolene

Jessheim videregående skole har i en årrekke hatt et godt samarbeid med ungdomsskolene i distriktet gjennom åpen skole, hospiteringsordninger og tett samarbeid mellom rådgiverne.

Siden 2003 har vi fokusert på betydningen av en helhetlig opplæring i et 13-årig løp. Vi har et aktivt fagsamarbeid med ungdomsskolene innen fagene matematikk og engelsk. Sist skoleår tok ca 40 elever fra 10. trinn enten matematikk eller engelsk på grunnkursnivå. Som en følge av dette har vi organisert våre tilbud slik at elevene kan fortsette med fagene hos oss. Vårt samarbeid med ungdomsskolene utvides nå til langt flere fagområder og legges inn i planen for programfag til valg.

Samarbeid med næringslivet

Skolen har et utstrakt samarbeid med lokalt kulturliv og næringsliv gjennom systematisk utplassering av elever og elever som tar deler av sin opplæring ute i bedrifter og kommunale etater. Mesteparten av opplæringen foregår da i potensielle lærebedrifter.

Metodekompetanse

De siste årene har skolen arbeidet målbevisst for å øke metodekompetansen. Dette er del av tilpasset opplæring. Med bakgrunn i Kunnskapsløftet har vi lagt vekt på å utvikle egen IKT-kompetanse. Innen enkelte fagområder jobber elevene i SIMU/ungdomsbedrifter, og vi har lærere med høy kompetanse innen denne metodikken. Flere av skolens utdanningsprogrammer har tatt i bruk mappevurdering som metode. Hos oss kan du finne bruk av samarbeidslæring, PBL, yrkesretting av fellesfag/allmennfag, verkstedsopplæring i matematikk, tema- og prosjektarbeid og mange ulike måter å organisere opplæringen på i felles programfag/studieretningsfag innen yrkesfag. Vi har innført alternative eksamensformer i flere fag.

Dette kan skolen vise fram

På Jessheim videregående skole vil du finne et mangfold av aktiviteter. Som skole kan vi vise hvordan vi arbeider med og videreutvikler følgende områder:

- organisering av en stor kombinert skole
- skolens ledelse – tett på praksis
- organisering av skoledagen
- arbeidet med Kunnskapsløftet
- samarbeid med ungdomsskolene
- samarbeid med lokalt næringsliv og bruk av alternative opplæringsarenaer
- alternativ organisering av opplæringen på yrkesfag
- yrkesretting av fellesfag/allmennfag
- bruk av ulike metodikk
- studieverksteder
- senter for karriereveiledning

Ullern videregående skole

AKERSHUS

Ullern videregående skole

Ullernschesse 56

0379 Oslo

Tlf.: 22 51 79 00

Faks: 22 51 79 19

Pal.riis@ude.oslo.kommune.no

www.ullern.vgs.no

Rektor: Pål Riis

Skolen utmerker seg ved systematisk, langsiktig og målrettet utviklingsarbeid for å bedre elevenes læringsmiljø og øke elevenes læringsutbytte. Skolen gjennomfører en rekke tiltak, f.eks. treningsleir på begynnelsen av skoleåret, samt en gruppe elever som arbeider med planlegging, gjennomføring og evaluering av opplæringen, jf. § 4.11 i opplæringslova. Skolen kan vise til positiv utvikling i elevresultater.

Skolen utmerker seg også innen området skoleledelse og organisasjonsledelse, hvor sentrale områder er lærersamarbeid og systematisk oppfølging av resultater.

Juryen vil også fremheve skolens innsats i forhold til å endre skolen fra å være en skole med dårlig søkning til å bli en populær skole i nærmiljøet, ved å utvikle og innarbeide ny praksis og kultur.

JURYENS BEGRUNNELSE

Bakgrunn

Ullern videregående skole er en kombinert skole som ligger vest i Oslo. Skolen har ca 520 elever som fordeler seg på utdanningsprogrammene Studiespesialisering og Medier og kommunikasjon.

Utdanningsprogram for Studiespesialisering har ca 420 elever, og over 90 % av disse kommer fra region vest. Utdanningsprogram for Medier og kommunikasjon har byomfattende inntak og rekrutterer elever fra ungdomsskoler i andre regioner av Oslo.

For seks år siden skulle Ullern videregående skole legges ned fordi den hadde svært lav søkning på grunn av uro og et problemfylt skole- og læringsmiljø. I dag er skolen en av byens mest søkte og kan dokumentere faglig forbedring og sterk reduksjon i elevfravall. Skolen skal bygges ut med to nye utdannings-

programmer, og nybygget står ferdig 2010. Skolen har 520 elever, ca 60 ansatte, og 52 av dem i pedagogiske stillinger.

Pedagogisk plattform

Ullern videregående skole skal være en bærekraftig skole der den enkelte elev hver dag blir utfordret gjennom differensiert og tilpasset opplæring. Vi har tro på en god kombinasjon av tradisjon og fornyelse i det pedagogiske arbeidet. For å greie det i praksis jobber vi innenfor sju kategorier:

- Elevens læreforutsetninger og evner
- Læreplanmål og arbeidsplaner
- Nivå og tempo
- Organisering av skoledagen
- Læringsarenaer og læremidler
- Arbeidsmåter og metoder
- Vurdering

Vi utviklet "Ullernmodellen". Metaforen "REISE" blir brukt for å vise fram hvilke virkemidler og hovedområder Ullernmodellen har sterkest fokus på:

- R for grundige resultatanalyser
- E for elevmedvirkning i opplæringen
- I for systematisk bruk av IKT
- S for "Seire ved å dele", det vil si samarbeid med særlig vekt på samhandling i lærerkollegiet og med elever og foresatte
- E for systematisk evaluering gjennom planlegging, handling, observasjon og refleksjon

Vektlagte områder som demonstrasjonsskole

Å utvikle en lærende organisasjon

Vi utvikler en lærende organisasjon blant annet gjennom systematisk medarbeider- og faglagsutvikling, systematisk refleksjon over egen praksis samt resultat- og kvalitetsvurdering.

Elevmedvirkning

Skolen har etablert såkalte "PGE-grupper" der elever og lærere samarbeider om planlegging, gjennomføring og evaluering av opplæringen. Elevrådet er revitalisert gjennom en nyorganisering der en rekke arbeidsgrupper er underlagt elevrådsstyret. Tanken er at elever skal knytte seg til arbeidsgrupper på områder der de har høy motivasjon for å gjøre en innsats for et bedre skolemiljø og engasjerte elever.

Lærersamarbeid

Skolen har de siste tre årene arbeidet systematisk med å utvikle en god samhandling i kollegiet. Alle lærere tilhører faglag, trinnteam og kontaktlærerteam. Rammer for arbeidet er nedfelt i en lokal arbeidstidsavtale.

Tett oppfølging av elever og styrket kontakt mellom skole og hjem

Skriftlig midtveisevurdering sendes til elever og foresatte to ganger per skoleår. Midtveisevurderingen følges opp med fagkonferanse, elevsamtale og foreldremøter og samtaler mellom lærere og foresatte. Foreldremøter gjennomføres relativt hyppig. E-post med oversikt over fravær og anmerkninger sendes til foresatte hver måned. Foreldrelaget er

høringsgruppe for skolens strategi og planer, og det er "lyttepost" for skolens rektor i forhold til hvordan elever og foresatte opplever skolens opplæringstilbud.

IKT-basert opplæring og bruk av læringsplattformen Classfrontier

IKT blir brukt i fagene som verktøy for å øke motivasjonen for læring og øke læringsutbyttet. Læringsplattformen blir brukt både som pedagogisk og administrativt verktøy.

Coaching og relasjonskomptanse/anerkjennende kommunikasjon

Et hovedmål for skolen er elevenes faglige og sosiale vekst og utvikling. Coaching, coachende væremåte og anerkjennende kommunikasjon som blir brukt i medarbeider- og elevutvikling. Skolens ledere og rådgivere gjennomfører ettårig coach-opplæring.

Organisasjon og ledelse

Skolen driver helhetlig skoleutvikling med eleven i fokus. Ledergruppen skal ha en tett og god oppfølging av elever, pedagogisk ansatte og faglag. Skoledagen er organisert slik at det gir rom for variasjon, faglig fordypning og tett oppfølging av elevene.

Systematisk skolevurdering

Skolen har i samarbeid med eksterne kompetansemiljøer og Utdanningsetaten i Oslo over år arbeidet med systematisk kvalitetsvurdering for å utvikle skolen som organisasjon.

Ledelse av utviklings- og endringsarbeid

Ullern videregående skole har de siste årene blitt brukt som ressurskole og veileder/prosessleder for andre skoler som driver utviklingsarbeid. 17 Oslo-skoler er med i det statlige Program for skoleutvikling der Ullern sammen med Universitetet i Oslo og Høgskolen i Oslo er valgt ut som eksterne kompetansemiljøer og veiledere.

Larvik kulturskole

VESTFOLD

Larvik kulturskole

Boks 133

3251 Larvik

Tlf.: 33 17 39 92

Faks: 33 17 39 99

Eva.hagen@larvik.kommune.no

www.larvik.kommune.no/kultursenter

Rektor: Odd Terje Lysebo

Kulturskolen utmerker seg som en moderne og utviklingsorientert institusjon på flere områder. Den har en stor og allsidig virksomhet med et mangfold av aktiviteter. Det er etablert mange og nære samarbeidsrelasjoner med ulike parter i lokalmiljøet: barnehager, skoleverk, minoritetsspråklige grupper, rehabiliteringstjenesten, barnevernet og det frivillige kulturliv. Tilbudet spenner fra nyfødte til eldre i pleie- og omsorgsinstitusjoner.

Kulturskolen legger vekt på bredde, mangfold og spisskompetanse med både klassiske og moderne uttrykksformer. Dette gir seg uttrykk i blant annet tilbud innen animasjon, video, musikk og skriveverksted. Kulturskolen er organisert i samme enhet og samlokalisert med Den kulturelle skolesekken (Kulturskrinet).

JURYENS BEGRUNNELSE

Bakgrunn

Larvik kulturskole ligger i Vestfold, ca 12 mil sørvest for Oslo. Man kommer hit med fly via Torp, bil fra E-18, ferge fra kontinentet, tog eller buss.

Kulturskolen er en drivkraft i den kulturelle satsingen i Larvik kommune, og den tilbyr kunstneriske uttrykksformer: fra nyfødte til eldre i pleie- og omsorgsinstitusjoner. Skolen ble etablert i 1974 og har ca 2700 elever, som enten kommer til kulturskolens historiske lokaler i Bøkeskogen kultursenter, eller undervises ved barnehager, skoler, institusjoner m.v.

Undervisningen gis av høyt kvalifiserte pedagoger, musikere og billedkunstnere. De fleste lærerne er selv utøvende kunstnere. Skolen har 40 lærere fordelt på ca 20 årsverk.

Pedagogisk plattform

Kulturskolen er opptatt av et helhetlig kunstnerisk tilbud med profesjonelle pedagoger og kunstnere. Den er en bærende kulturinstitusjon og ikke bare en opplæringsinstitusjon. I møtet mellom eleven og den utøvende/skape kunstneren vektlegges opplevelser, kreativitet og sansing. Rammene preges av både produkt og prosess. Prosessen inkluderer alle, og produktet ekskluderer ingen.

Med bredde i kunstneriske uttrykksformer og utradisjonelle samarbeidsmodeller er vi en drivkraft i kommunens kulturliv. Samtidig er vi opptatt av å være i kontinuerlig utvikling med nytenking i alle våre uttrykksformer.

Vi kan vise frem

Samarbeidsmodeller

- Barnevernet som gjør at barn og unge som faller utenfor, opplever mestring gjennom kunstneriske uttrykksformer.
- Mottaksskolen for flyktninger opp til 20 år, som bidrar til at minoritetsspråklige lærer norsk, lærer om den norske kulturen og deltar i fellesskapet.
- Pleie-/omsorgsinstitusjoner som bidrar til at eldre og pleietrengende får bruke sansene og opplever livskvalitet.
- Barnehagene som bidrar til at 0-6-åringene (med foreldre i åpne barnehager) ukentlig opplever lekbetonte musikk-, dans- og dramaaktiviteter, samt at barnehagepersonalet motiveres til å bruke musiske elementer i hverdagen.
- Grunnskolen (musikk/data, KOM, Kor-Arti) og kunstneriske prosjekter samt desentralisert undervisning).
- Rehabiliteringstjenesten for å stimulere og motivere til god psykisk og fysisk helse
- Kommunens helse-, miljø- og sikkerhetstjeneste i et forebyggende helse- og miljøarbeid for ansatte.
- Offentlige instanser og det frivillige kulturlivet (kulturprosjekter, elevfremføringer og –visninger ved kulturfestivaler og kulturarrangementer).
- Korps som instrumentalundervisning ved kulturskolen.
- Profesjonelle krefter som hentes inn for å inspirere og lære bort.
- Andre kulturskoler og videregående skoler som bidrar til at regionen tiltrekker seg bedre lærerkrefter som følge av større stillingsstørrelser og et faglig musikkmiljø.

Uttrykksformer

Utover musikk tilbys visuelle kunstarter som bl.a. billedkunst, animasjon, video, nysirkus, musikk/data og skriveverksted.

- Tverrfaglige prosjektarbeider vises gjennom filmatiseringer, musikkvideoer og teaterforestillinger.
- Fiolinundervisning med barn i alderen 6-7 år og deres foresatte bidrar til bedre støtte og mer motivasjon i forhold til spilling.

- Samspilltilbud som orkester, strykekvartett og slagverkensemble ivaretar de dyktigste elevenes interesse og motivasjon for å spille.

Utviklingsorientert organisering

- Kvalitetssikret kulturskole i henhold til ISO 9001, ISO 14001 og NS 7799.
- Kulturskolen har en egen tjenestebeskrivelse med brukergaranti.
- Rektor leder også kulturenheten i Larvik som består av bibliotek, museum, kino, Den kulturelle skolesekken og den øvrige fellesadministrasjonen innen kultur. Kulturskolens øvrige ledelse består av en administrativ leder (100 %) og tre seksjonsledere (til sammen 50 %). Denne organiseringen bidrar til å sikre god tjenestekvalitet og en utviklingsorientert skole ettersom drift og utvikling foregår på lavest mulig nivå.
- Kulturskolen er fysisk samlokalisert med kulturskrinet (Den kulturelle skolesekken), og lærere involveres i kulturskrinets aktiviteter.
- Fellestid er avsatt til personalmøter og seksjonsmøter, og årlige medarbeidersamtaler bidrar til at ansatte har tilhørighet til organisasjonen og eierskap til kulturskolen.
- Korpsdirigenter og instrumentallærere er involvert i en 2-årig kompetanseheving i metodikken "Från øra til hjärta" v/ Lennart Winnberg, Musikhögskolan i Göteborg.
- Tilrettelagte lokaliteter for animasjon og video med "tenkerom" og "lagerom". En ungdomsgruppe i drama øver og har eksterne fremvisninger med praktisk lys-/lydbistand fra miljøarbeidere.
- Datalab med maskiner, keyboard og tegnebrett gir anledning til flerbruk innen både musikk og visuelle kunstarter.
- Arbeidspraksis for minoritetsspråklige kunstnere i samarbeid med mottaksskolen for flyktninger.

Trondheim kommunale musikk- og kulturskole

SØR-TRØNDELAG

Trondheim kommunale musikk- og kulturskole

Olavskvartalet
Olav Trygvassons gt. 2
7004 Trondheim
Tlf.: 72 54 66 71
Faks: 72 54 72 20

Tkmk.postmottak@trondheim.kommune.no
www.trondheim.kommune.no/
musikk-kulturskolen

Rektor: Vidar Hjemås

Kulturskolen er landets største med lange tradisjoner. Den har vært en foregangskulturskole, blant annet gjennom et vedvarende utviklingsarbeid. Skolen utmerker seg med sin bredde innen kunstfagene og med et regionalt tilbud til barn og unge med spesielle forutsetninger for musikk ("Lørdagsskolen"). Kulturskolen er et kompetansesenter for grunnskolene, fritidskulturlivet og ulike kulturinstitusjoner.

Det blir arbeidet systematisk med utvikling av tilbud som gjenspeiler det kulturelle mangfoldet i byen, blant annet innenfor internasjonal folkemusikk, dans, nysirkus, teater, breakdans osv. Kulturskolen medvirker også i flere internasjonale prosjekter.

Kulturskolen har en sentral rolle i det lokale arbeidet med Den kulturelle skolesekken.

JURYENS BEGRUNNELSE

Bakgrunn

Trondheim kommunale musikk- og kulturskole ble opprettet i 1973 og var en videreføring av Trondhjems musikksskole som ble etablert allerede i 1911. Skolen har i dag 4300 elevplasser og gir et bredspektret undervisningstilbud i musikk, visuelle kunstfag, teater, sirkus og dans. Skolen har et utstrakt samarbeid med skole- og utdanningsinstitusjoner i kommunen og med det frivillige og profesjonelle kulturlivet i Trondheim. Undervisningen foregår på 38 forskjellige skoler med hovedsete i byens kulturhus, Olavskvartalet.

Pedagogisk plattform

- Åpent opptak (tilpasset undervisning til alle interesserte – kvalitet i bredde og topp)
- Talentutvikling (lørdagsskole)
- Integriert kulturskolemodell (ressurssenter for skoleverket og kulturlivet)
- Desentralisert undervisning (undervisning

på skolene i bydelene og i spesialbygg med gode fasiliteter)

- Lave skolepengesatser (familiemoderasjon – friplassordninger, gratis utlån av instrumenter, ingen materiellavgifter)

Vektlagte områder som demonstrasjonsskole

Elever, lærere og ledelse ved Trondheim kommunale musikk- og kulturskole har lange tradisjoner med å ta imot besøk fra inn- og utland. Gjester får innsyn i skolens opplæringsfilosofi. Spesielt ønsker vi å bidra til kompetansedeling innen følgende områder:

- Modell for strykeropplæring i et helhetlig perspektiv: "Fra ministryker til TrondheimSolist"
- Lørdagsskolen
- Internasjonalt arbeid
- Den kulturelle skolesekken
- Modeller for samarbeid med skoleverket og musikk- og kulturlivet

Trox Auranor a/s

OPPLAND

Trox Auranor a/s
 Postboks 100
 2712 Brandbu
 Tlf.: 61 31 35 00
 Faks: 61 31 35 11
 firmapost@auranor.no
 www.auranor.no

Kontaktperson: Knut Arntzen

JURYENS BEGRUNNELSE

Trox Auranor A/S vil at lærlingene virkelig skal se sammenhengen mellom det de lærer og hvorfor de lærer. Gjennom læreplananalyser, alternative tilbakemeldingsformer og tilpasset opplæring sørger bedriften for en tett og systematisk oppfølging av lærlingene. Med fokus på faglig kompetente instruktører og en sterk og inkluderende ledelse sørger bedriften ikke bare for et godt arbeidsmiljø, men også for at lærlingene utvikler evnen til å reflektere og vurdere seg selv. Gjennom partnerskapsavtaler tar Trox Auranor A/S også imot elever fra ungdomsskoler og videregående skoler og jobber aktivt for å inkludere lærlinger med lære- og atferdsvansker.

Bakgrunn

Selskapet ble etablert som en enmannsbedrift i 1974 og var tuftet på produksjon og salg av brannspjeld og kontrollventiler. Selskapet utviklet seg gjennom årene til å bli en komplett luftfordelingsleverandør for det Skandinaviske markedet, og ble i 2005 solgt til TROX GmbH. TROX er et tysk konsern med 19 datterselskaper lokalisert i alle verdensdeler, og totalt har TROX-gruppen over 2700 ansatte på verdensbasis. Bakgrunnen for å kjøpe daværende Auranor var å styrke salg og produksjon mot det nordiske markedet.

Vi har 10 500 kvadratmeter fabrikk og 120 ansatte.

Trox Auranor har sitt virke rettet mot byggebransjen og representerer inneklimaprodukter for et komplett ventilasjonsanlegg. Våre produkter er først og fremst beregnet for nærings- og yrkesbygg, samt offentlige bygg som skoler og helsebygg. Dette betyr igjen at våre produkter må betraktes som viktige i et helse- og miljøaspekt.

Pedagogisk plattform

Alle våre lærlinger må bruke opplæringsboka. Vi har delt opp produksjonen vår i ti ulike "celler" som det er utarbeidet læreplaner til. Disse læreplanene er knyttet direkte til mål og momenter i læreplanene for faget.

Vår pedagogiske plattform bygger på "map-pemetodikk".

Mappevurdering kan foregå på flere måter, men i vår bedrift har vi valgt følgende:

I lærlingens mappe skal all dokumentasjon om prøver ligge. Lærlingen skal ha minimum fire prøver i løpet av sine to år i bedriften. Det kan gjerne være flere, men da kan lærlingen selv velge hvilke fire han vil legge frem for prøvenemnda. Disse fire prøvene skal sammen med den endelige fagprøven danne grunnlaget for å vurdere lærlingen. Delprøvene blir gjennomført på samme måten som den endelige fagprøven: Lærlingen skal skrive en plan for arbeidet, gjennomføre i henhold til planen og skrive en egen vurdering av utført arbeid. Det blir så gitt en skriftlig tilbakemelding til lærling-

en på den utførte prøven samt en karakter. Vi har også utarbeidet et vurderingsskjema som forteller hvilke kriterier vi bedømmer ut fra. Disse skjemaene blir utlevert til lærlingen sammen med prøven. Lærlingen tar så alle dokumentene som omhandler prøven, og oppbevarer dem i mappa sammen med bilder av prøveproduktet.

Vår erfaring tilsier at dette er en god måte å trene lærlingene på. De blir tidlig trygge på det å dokumentere utført arbeid, og de blir også mindre stressa ved den endelige fagprøven.

Bedriften har også deltatt i prosjektet "alternative vurderings- og prøvemetoder i fagopplæringen" og har arbeidet ut fra mappemodellen.

Prosjektet alternative prøve- og vurderingsformer i fagopplæringen

Bakgrunn for prosjektet:

Stortingsmeldingene 28 og 32 henviser til undersøkelser som viser at dagens prøver i mindre grad enn ønsket er egnet til å vurdere en helhetlig kompetanse.

Mål for prosjektet:

- Forbedre kvaliteten på fagopplæringen for bedrifter og lærlinger.
- Forenkle systemet for overføringer.
- Forbedre samarbeidet mellom bedriften og fagopplæringsnemnda.
- Legge større vekt på læring, vurdering og dokumentasjon underveis.

Mappemodellen:

Delprøvene skal inneholde en planleggingsdel, en gjennomføringsdel og en evalueringsdel. Modellen må i stor grad kunne tilpasses bedriftens omfang og produksjon.

Fordeler for bedriftene:

- Systematisk dokumentasjon.
- Lærlingene gir raskere og økt verdiskapning.
- Bedre lærebedrifter.
- Lærlingens helhetskompetanse økes.
- Mer selvstendige lærlinger.
- Større forståelse.
- Sikrer bredere opplæring.

Lærlingene vurderes etter en tredelt karakter skala.

Det forutsetter større krav til veiledning og vurderingskompetanse.

Fordeler for lærlingene:

- Lærlingenes helhetskompetanse utvikles.
- Lærlingene blir mer selvstendige – de får større ansvar for egen læring.
- Refleksjon og større forståelse.
- Sikrer i større grad at lærlingene får opplæring i forhold til alle moduler i læreplanen.
- Mer systematisk kobling mellom teori og praksis.
- Mindre "press" på lærlingen, bedre læresituasjon, mer rettferdig vurdering.

Hva er mappemodellen?

- Lærlingen skal benytte "mappe"vurdering som metode til å dokumentere opplæringen underveis.
- Lærlingen skal gjennomføre en planleggingsdel, en gjennomføringsdel og en vurderingsdel på et arbeidsoppdrag minimum en gang hvert halvår.
- Lærebedriften vurderer arbeidsoppdragene underveis med karakter.
- I tillegg skal det gis en halvårlig vurdering uten karakter som viser i hvilken grad lærlingen har nådd læreplanmålene.

I siste termin skal lærlingen gjennomføre et avsluttende arbeidsoppdrag som skal godkjennes av prøvenemnda. Prøvenemnda og lærebedriften skal sammen sette karakter på dette arbeidsoppdraget. Både underveisvurderingen og det avsluttende arbeidsoppdraget skal telle i sluttkarakteren.

Hva ønsker vi å profilere bedriften på, og hva ønsker vi å vise fram?

Trox Auranor har siden 1996 ført 50 lærlinger/praksiskandidater fram til fagprøve i totalt fire lærefag. Vi har per i dag ingen stryk. Vår strategi er basert på en "Just-in-time"-filosofi, og på den måten sikres kunden korte leveringstider, konkurransedyktige priser, stor fleksibilitet og høy leveringspresisjon. I tillegg sikres fremtidens kompetansekrav gjennom aktiv utvikling av vår viktigste ressurs – personalet.

Brunvoll AS

MØRE OG ROMSDAL

Brunvoll AS Strandgata 4-6
6415 Molde

Fylke: Møre og Romsdal

Tlf.: 71 21 96 00

Faks: 71 21 96 91

office@brunvoll.no

www.brunvoll.no

Kontakt: Trond Brunvoll

JURYENS BEGRUNNELSE

Brunvoll AS fremstår som en bedrift med et velbegrunnet, profesjonelt og helhetlig opplærings-system som er solid forankret i alle ledd i bedriften. Det rekrutteres utover egne behov, og bedriften har lærlinger både i mekaniske fag, kontorlag og IKT-faget. Bedriften virker som døråpner mellom skole og næringsliv i fora som arbeider med utdanning og rekruttering til næringslivet. Bedriften har samarbeid med skoleverket både når det gjelder den nye skolereformen, ungt entreprenørskap, næringsliv/skole og forskjellige opplæringskontorer.

Bakgrunn

Brunvoll AS er en ledende produsent av sidepropeller og azimuthpropeller for manøvrering av skip og andre fartøy. En betydelig eksportrettet produksjon gjør at bedriften er representert på de fleste kontinentene. Bedriften er sentralt plassert på to steder i Molde. Bedriften har vel 185 ansatte hvorav 18 lærlinger innenfor fagområdene platearbeider, maskinarbeider, industrimekaniker, automatikkmekaniker, automatiker, IKT-faget og kontorlaget.

Bedriftens virksomhet er innen følgende områder: Produktutvikling/konstruksjon, mekanisk produksjon med sveise- og platearbeid, maskinering, montasje, overflatebehandling, elektroteknikk, elektronikk, hydraulikk, styresystemer, salg og service av bedriftens produkter samt underleveranser av reservedeler og levering av forskjellig industriarbeid.

Brunvoll AS har denne profilen:

Kvalitet, driftssikkerhet, service.

Bedriftens moderne og avanserte produksjonsutstyr sikrer en rasjonell og effektiv drift.

Anvendelse av spissteknologi, "World Class"-produksjon, konkurransedyktige priser og eksellent service er elementer som inngår i bedriftens innsats. Bedriften har en stabil og meget profesjonell arbeidsstyrke. De fleste ansatte forblir i firmaet. Det forsterker både graden av kompetanse og kvaliteten på produktet.

Brunvoll AS er synonymt med tradisjoner, erfaringer og stabilitet:

Brunvoll AS ble grunnlagt i 1912 og startet produksjonen av lavtrykks dieselmotorer og c.p. propeller for fremdrift av fiskefartøy. Produktene var velkjente for sin robuste konstruksjon og driftssikkerhet. I begynnelsen av 1960-åra endret markedet seg. Tunge motorer ble erstattet av lette, hurtigløpende dieselmotorer. For å overleve stod bedriften derfor overfor en drastisk forandring.

I samarbeid med kunder fra den norske fiskeflåten utviklet bedriften propeller til forbedring av fiskevirksomheten. I 1965 introduserte Brunvoll AS den første sidepropellen til snurpenotfiskerne.

I dag har bedriften vokst til å bli en moderne produksjonsbedrift med verdensledende spisskompetanse innen spesialfeltet thursterteknologi.

Pedagogisk plattform

Bedriftens opplæringsprogram for lærlinger innen de forskjellige fagfelt følges opp spesielt. Bedriften deltar aktivt i alle miljøer i samfunnet som kan støtte opp under bedriftens behov for arbeidskraft gjennom de eksisterende lærlingordningene.

Program for opplæringen

Brunvoll AS gjennomfører følgende kategorier av bedrifts-/avdelingsopplæring og orienteringsprogram for lærlingene:

- Alle lærlinger gjennomfører en generell bedriftsorientering.
- Det gis opplæring i kvalitetssystemet hvor det fokuseres på produktene, og på hvordan kvalitetssystemet fungerer for å sikre produktkvalitet.
- Opplæring i helse, miljø og sikkerhet gis til alle lærlinger.
- Avhengig av lærefag får lærlingene opplæring i de forskjellige systemene som er i bedriften, slik som MPS-systemet, IKT-systemene, system for oppbygging av produktstruktur, osv.
- Ekstern opplæring. Praktisk trening og kursing i andre omgivelser enn de vanlige.
- Opplæring ved hjelp av selvstudier.

- Ferdighetstrening i engineering, produksjon og kvalitetskontroll.
- Avdelingsvis opplæring i spesielle ferdigheter.

Vektlagte områder som demonstrasjonsbedrift

- Mangfoldet av lærlinger i bedriften.
- Sammenhengen mellom lærefagene i bedriften.
- Interne opplæringsplaner for de aktuelle lærefagene i bedriften.
- Informasjon om Romsdal Forum for Teknologiske Fag, en viktig partner i bedriftens engasjement for å rekruttere lærlinger.
- "Brunvollmodellen" – hvordan utdanne medarbeidere til vår serviceavdeling gjennom det spesielle lærlingprogrammet i bedriften.
- Bedriftens engasjement som støttespiller i ulike fora og arenaer for rekruttering og utdanning/opplæring av lærlinger (skole, fylke, kommune, bransjeorganisasjoner o.a.).
- Eksempler på samarbeid med Romsdal videregående skole i forbindelse med nye læreplaner og programfag til valg på Vg1 TIP, Vg2 Industriteknikk/Mekatronikk og Vg3 Automatiseringsnivå.

Byggmester Grande AS

NORD-TRØNDELAG

Byggmester Grande AS Industriveien 2
7650 Verdal

Tlf.: 41 66 66 00

Faks: 74 04 52 44

firmapost@byggmester-grande.no

www.byggmester-grande.no

Kontaktperson: Kåre Hynne

JURYENS BEGRUNNELSE

Byggmester Grande A/S tar et stort samfunnsansvar ved å rekruttere et høyt antall lærlinger. Bedriften har et bevisst forhold til å rekruttere lærlinger med ulike oppfølgingsbehov og med minoritetsbakgrunn. I tillegg tar de imot omplasserte lærlinger fra andre bedrifter. Bedriften tar også imot lærlinger fra andre land gjennom prosjekter som "Leonardo da Vinci". Bedriften har tatt initiativ til nytt kvalitetssystem som dekker fire ulike studieretninger fra 1. år i videregående opplæring til ferdig fagarbeider. Dette systemet sikrer forutsigbarhet og kvalitet for den enkelte lærling, og viser at bedriften ligger i forkant av intensjonene i den nye reformen.

Bakgrunn

Byggmester Grande as er en byggmester-/entreprenørbedrift som ligger i Verdal kommune i Nord-Trøndelag. Bedriften ble etablert i 1953 som privat foretak og senere omgjort til as. Per i dag er det ca 115 ansatte. I underkant 100 av disse er tømrere/tømrerlærlinger.

BGs markedsområde er primært i Midt-Norge, men bedriften utfører oppdrag også i andre deler av landet når "hjemmemarkedet" ikke er stort nok. Bedriften har egenproduksjon innenfor området som dekkes av tømmer- og snekkerarbeid, men hovedproduktet er totalentrepriser for oppføring av alle typer bygninger. Bedriften samarbeider da med andre lokale firmaer som dekker de fagene som kreves i hvert enkelt prosjekt. Bedriften har som hovedregel at all rekruttering skal skje via lærlingordningen, og har alltid hatt ca 10 % av staben som lærlinger. Denne formen for rekruttering, sammen med et generasjonsskifte, har ført til at bedriften i dag har en stab med meget lav gjennomsnittsalder.

**Pedagogisk plattform/
rekrutteringspolitikk**

Bedriften har som målsetting alltid å ha minimum 10 % av arbeidsstaben som lærlinger. På denne måten sikrer den god tilvekst av tømrere til egen virksomhet, samtidig som bedriften bidrar til en generell utdanning av fagfolk til byggfagene.

For å prøve å få tak i de rette "emnene" forsøker bedriften å delta aktivt ved utplassering av elever fra ungdomstrinnet og Vg1. På denne måten blir vi kjent med flere potensielle kandidater, og gir tilbud til dem som vi mener egner seg best for det aktuelle faget.

For oss står selvsagt den faglige utviklingen sentralt, men vi anser også den sosiale utviklingen som meget betydningsfull for en total og god utvikling mot et fagbrev. I denne sammenhengen er byggeplassen og det sosiale miljøet der av meget stor betydning for utviklingen av den enkelte lærling og for en effektiv produksjon.

Lærlingerekord for Grande

FORMYD: Daglig leder Jan Tore Grande i Byggmester Grande snakker med de to nyeste lærlingene i bedriften, Arild Sandvik Ness og John Magnus Gemo.

Byggmester Grande skrev denne uka lærlingekontrakt nummer 20 og 21. De har meget gode erfaringer med å bruke lærlinger som rekrutteringsarena.

Arild Sandvik Ness og John Magnus Gemo har bakgrunn som svensker som turnerer og fagbrev innen industriell produksjon. I løpet av lærlingepåskolen de mottar de fleste arbeidskomplikasjoner til Byggmester Grande. Gemo har tidligere tatt et annet fagbrev hos byggmesteren, og styrer av arbeidsforholdene.

— Det er flinke til å gjøre ulike utfordringer, og blandingen mellom fagbrev og lærlingepåskole gir et veldig godt arbeidsmiljø i lærlingsperioden, sier Gemo.

Godt samarbeid

De to nyeste lærlinger tidligere har ligget mellom 12 og 15, skriver Byggmester Grande på arbeidskontrakt nummer 20 og 21. Det er godt tid i byggebransjen, og for bedriften er det viktig å like benevnte kontraktene.

— Vi kunne naturligvis gjort som mange andre og ha tatt et helt nytt arbeidskraft for å ta saken, men vil heller legge forholdene til rette for lærlinger. Vi har et godt samarbeid med Verdal videroplysende skole, og har i tillegg en fin blanding av vekselslærlinger og rekonstruksjonslærlinger, sier daglig leder i Byggmester Grande, Jan Tore Grande.

Rekruttering

Veldig mange fagarbeidere hos Byggmester Grande rekrutteres gjennom lærlingsordningen. Jan Tore Grande har stor tro på at mange av dagens lærlinger kan få tilbud om fast jobb dersom de går saken sine fra i lærlingsperioden. Bedriften har nå rundt 100 lærlinger i jobb, hvorav hver femte skal bli lærling.

— Det er utvilsomt både for fagarbeiderne og lærlingene. En slik samarbeidsordning, er en vinn-vinn-situasjon, konkluderer Grande.

AV KRISTIAN STOKRANE
Foto: Arild Sandvik Ness og John Magnus Gemo

Fylkeslandbruksstyret avgjør retten til laksevald

Rådgiver Alf Einar Fornes opplyser at det er fylkeslandbruksstyret som avgjør om kommunen kan beholde tilbake fiskeretten ved salg av kommunal grunn.

Gløfåsaker Trygve Rotmo er i dialog med kommunen om å få kjøpe jorda som han har hatt av kommunen siden 1978. Det dreier seg om to områder med dykket mark på til sammen 130 mål, som blir tillegg til eiendommen Lillebøgt i Våke.

Kommunen vil holde tilbake skogarealer som hører til eiendommen og eiendommen når de vil selge. Men rådgiver Alf Einar Fornes ved fylkeskommunens landbruksavdeling sier at det ikke er men selv om kommunen kan beholde tilbake fiskeretten.

Kommunen må sette om en slik godkjenning, og det er fylkeslandbruksstyret som bestemmer myndighet. Saken kommunen ikke er selger og part, må saken avgjøres på et høyere forvaltningsnivå, sier Fornes.

Konkret begrunnelse — Jeg kan ikke si så mye om saken før vi får den på bordet, men hvis det er eiendommen selger en verdi, er det naturlig at den er med på kjøpet. Vi må få en konkret begrunnelse fra kommunen om hvorfor de vil beholde laksevald rett, sier Fornes.

Håkonsen Rudsaf Hellevik uttale i Verdalingen torsdag at kommunen ønsker å beholde tilbake laksevald fordi eiendommen ikke har hatt med i leieforslaget, og fordi kommunen ønsker å opprettholde fiskerett til allmenheten.

Saken skal på ny opp i kommunestyret på mandag, og hvis lokalpolitikere legger fast ved at eiendommen skal holdes utenom salget, går saken videre til fylket.

Hvis fylkeslandbruksstyret mener å Ervikille det er jorda, må kommunen enten gi kjøpet tilbake eller gå tilbake til den gamle ordningen med uttale, sier rådgiver Alf Einar Fornes.

Flomskader

Det er Verdal jeger- og fiskerforening som i dag administrerer fiskevald, og administrasjonen ned til fiskedytta går helt

inn til dyrkemarka til Rotmo. Under stormflommen i vinter ble det som var av naturlig foregang lange etvokstetter vasket bort, mens strø og busker i havgrov ble rykket opp med røttene over marka. Rotmo har hatt en stor del med oppryddingsarbeid, og i tillegg fikk han ingen erstatning fra naturskadeforbundet, fordi jorda var på kommunal grunn.

AV MARI ARHSEN VREMO
Foto: Arild Sandvik Ness og John Magnus Gemo

Bedriften har avsatt en egen ressurs (faglig leder) for å følge opp lærlingene. I tillegg er samarbeidet med opplæringskontoret OBI meget sentralt og betydningsfullt.

Vektlagte områder som demonstrasjonsbedrift

Bedriften ønsker i kraft av status som demonstrasjonsbedrift å vektlegge det totale kravet som stilles til en fagarbeider i dag. For at bedriften skal lykkes, kreves det at det produseres effektivt med stor nøyaktighet og kvalitet, og at våre fagarbeidere bidrar til at byggeplassen totalt sett blir en positiv arena for alle som har sitt arbeid der.

Bedriften er også opptatt av å bidra til videreutvikling av fagopplæringen og deltar aktivt i alle fora der opplæring er tema.

Bedriften er også svært opptatt av etikkspørsmål i bransjen. Lærlingene skal i løpet av læretiden sitte igjen med en klar holding til at god etikk er viktig i all næringsvirksomhet, og ikke minst i byggebransjen. Bedriften har tatt klart standpunkt til at alle som jobber i bedriften, skal ha like rettigheter og plikter uansett hvilket land de kommer fra.

Norautron as

VESTFOLD

Norautron as
 Horten industripark
 Nedre vei 8
 3183 Horten
 Tlf.: 33 03 04 00
 Faks: 33 03 04 80
 Ragnar.kjole@norautron.no
 www.norautron.no

Kontaktperson: Ragnar Kjole

JURYENS BEGRUNNELSE

Norautron er en bedrift med en overordnet og helhetlig visjon vedrørende opplæring/utdanning. Målet for bedriften er å utdanne fagfolk og rekruttere fast ansatte blant disse, og skape en bedrift med kultur for læring. Alle tiltak er rettet inn mot hovedmålet, blant annet ved å legge til rette for at lærlingene kan ta spesiell studiekompetanse i løpet av læretiden. Bedriften har tett og god oppfølging, blant annet gjennom ukentlige møter med lærlingene og konkrete tiltak for å forberede lærlingene ekstra godt til eksamen. Gjennom nært samarbeid med Vestfold Kompetanse og Horten videregående skole sikrer bedriften et godt tilpasset pedagogisk opplegg for lærlingene. Bedriften utdanner fagarbeidere til elektronikkindustrien i hele Vestfold

Bakgrunn

Norautron AS ble etablert i 1989 som kontraktsprodusent av kundespesifiserte elektronikkprodukter. Bedriften har gjennom årene kunnet utvide sitt tilbud til å omfatte utvikling, design og engineeringstjenester. Bedriften holder til i nye "skreddersydde" lokaler i Horten Industripark.

Norautron AS er et heleid datterselskap av EMG Technology AS. Bedriften har i dag 235 ansatte, og har for tiden sju lærlinger.

Pedagogisk plattform og organisering av opplæringen

Rekruttering av lærlinger skjer gjennom Vestfold Kompetanse as (VK). VK er et aksjeselskap hvor vi er en av sju aksjonærer. VK fungerer som opplæringsleder/organisator for våre lærlinger, mens vi har egen lærlingkoordinator.

For oss er det viktig å ha rutiner som sikrer en regelmessig oppfølging i hele opplæringsløpet.

Følgende punkter illustrerer hvordan vi sikrer relevant opplæring og dokumentasjon.

- Ved læretidens start:
  - Gjennomgang av opplæringspermen og "Introduksjonspakken", som består av presentasjoner av bedriften, kontaktpersoner i bedriften samt representerte parter i arbeidslivet.
- I de første tre månedene jobber nye lærlinger i gruppe sammen med koordinatoren i produksjonen. Dette for å skape trygghet og tilhørighet fra første dag, pluss at koordinatoren får kartlagt ferdigheter og kan gi den enkelte oppgaver tilpasset kompetansenivået. Vi ser det som viktig at lærlingen fra første stund får bekreftelse på at de er en ressurs og føler at de mestrer tildelte oppgaver.
- Lærlingene får opplæring innen alle bedriftens produksjonsområder. Rullering av lærlinger planlegges i våre teammøter, og lærlingene møter alltid en forberedt instruktør når de skal jobbe med nye moduler i en ny avdeling.
- Hver uke har vi satt av en time for alle

lærlinger til å fylle ut opplæringsboka/-permen der de skriver logg over utførte oppgaver samt egenvurdering. Denne dokumentasjonen benyttes bl.a. ved de halvårslige oppfølgingsamtalene som VK har med lærlingene.

- Skriftlig tilbakemelding på faglig kompetanse gis hvert halvår.
- I 2006 gjennomførte vi "fagprøve-prøve" som en trening på fagprøven.
- Vi vil sammen med nye lærlinger i 2006 vurdere den alternative vurderings-/prøveformen mappemetodikk. For oss er det viktig å være nysgjerrig på forskjellige didaktiske metoder også i fagopplæringen.

Hva vil vi profilere oss på, og hva vil vi vise frem?

Gjennom flere år har vi gitt opplæring hovedsakelig innen produksjonselektronikerfaget. I gjennomsnitt har det vært 10 lærlinger i året.

- **TAF**
Siden 2001 har vi hatt TAF-lærlinger, da vi ser det som viktig for vår bransje at fremtidige ingeniører innen områder som test og utvikling har et fagbrev som en del av sin kompetanse. (TAF er Tekniske og Allmenne Fag, et 4-årig opplæringsløp som resulterer i fagbrev og studiekompetanse med fordypning i matematikk og fysikk).
- **Vi forbereder oss til nye lærlinger**
VK bidrar aktivt i rekrutteringsfasen og organiserer bl.a. praksisuker hos oss for Vg1-elever.
- **Kompetanseoppdatering**
Vår bedrift er ISO-14001- og ISO-9001-sertifisert, noe som innebærer en kontinuerlig kompetanseoppdatering av kjernepersonell/instruktører/teamledere .
- **Individuell vurdering**
gis i form av kontinuerlige, muntlige tilbakemeldinger. Av erfaring vet vi at dette er noe de fleste lærlinger verdsetter. Det gir dem en god følelse av å bli sett.
- **"Fagprøve-prøve"**
Da vårt fag ennå ikke er godkjent i forhold til mappevurdering, ønsket Vestfold Kompetanse at lærlingene fikk forsøke

en fagprøvesituasjon (2-3 dager) ca. fire måneder før den endelige prøven. Dette skaper trygghet for lærlingen og gir tilbakemelding om kvalitet og innsats på en prøve.

- **Norautron som ressurs for bedrifter**
Vår bedrift kan oppfylle alle moduler i læreplanen for C025 produksjonselektronikerfaget. Vi blir regelmessig benyttet til kortere opplæringsoppdrag for lærlinger i andre bedrifter i samme bransje. I samarbeid med bl.a. Vestfold Kompetanse gjør vi følgende:
  - Deler lærlingen med annen bedrift.
  - Tilbyr praksisplasser til elever fra videregående opplæring.
  - Tilbyr opplæring i enkeltmoduler for lærlinger i andre elektronikkbedrifter.
  - Instruktører fra oss holder kurs i to moduler for lærlinger i andre elektronikkbedrifter
- **Norautron som ressurs for videregående opplæring og vice versa**
  - Lærere på utplassering - kompetanseheving hos oss.
  - Praksiselever hos oss i forhold til skoleprosjekt eller generelt arbeid i perioder for å bli kjent med vår virksomhet.
  - Arbeidsoppdrag satt ut til skolen.
  - Ansatte hos oss gir undervisning på skolen i spesielle fagområder.
  - Regelmessig oppfølging/rådgiving av en gruppe elever som ønsker en fremtid innen vårt fagområde.

Utdanningsdirektoratet
Postboks 2924 Tøyen
0608 Oslo

Internett: www.utdanningsdirektoratet.no
Bestillingstorget: bestilling.utdanningsdirektoratet.no
E-post: bestilling@utdanningsdirektoratet.no
Telefaks: 23 30 13 89